

Abril | 2017

**Criteris i propostes per a una
participació diversa a l'Ajuntament de
Barcelona**
(Annexos)

Annex 1

RELACIÓ DE PARTICIPANTS DEL GRUP DE TREBALL

Persones a càrrec del Projecte

- Elisenda Ortega, Cap del Departament de Foment de la Participació. Direcció de Democràcia activa i descentralització
- Aida Guillen, Directora de Drets de Ciutadania i diversitat
- Francesca Blanch, Tècnica, Direcció de Democràcia activa i descentralització
- Núria Pàmies, Tècnica, Direcció de Drets de Ciutadania i diversitat
- Jessica González, Centre d'Estudis Africans, formadora. Dinamitzadora i relatora del grup.
- Salma Amazian, CEA, suport relatoria

Persones referents:

1. Lola López. Comissionada d'Immigració, Interculturalitat i Diversitat
2. Laia Forné. Directora de Democràcia Activa i Descentralització.
3. Xavier Muñoz, advocat OND - Oficina per la No Discriminació
4. Rafa Crespo, expert / referent en interculturalitat

Persones tècniques municipals

1. Sílvia Serra, Secretària Consell Municipal d'Immigració
2. Miren Azpiri, Secretària Consell Municipal del Poble Gitano
3. Just Pérez, Tècnic de barri del Raval i resp. Consell de barri, Dte. C.Vella
4. Emília Pallàs, responsable Participació Àrea Drets Socials
5. Begoña Ruiz de Infante, Tècnica a l'Eixample Programa XEIX, Mediatra comunitat xinesa
6. Cristina Monteys, Tècnica Afers Religiosos, OAR
7. Cristina Velásquez, Coordinadora Equip Programa Interculturalitat
8. Alicia Aguilera, Cap Dept. Joventut, i Toni Ribas, Tècnic de Joventut
9. Laura Pérez, Cap del Departament de Relacions Ciutadanes

Representants d'Associacions / Col·lectius / Consells

1. Fàtima Ahmed. Associació Intercultural Diàlegs de Dona, representant del CMIB i de la

- Xarxa d'Acollida. Musulmana.
2. Youssef Kouah, d'ACISI. Africa sudsahariana.
  3. Norma Veliz, de Mujeres Palante, representant del Consell Municipal d'Immigració – CMIB- i de la Xarxa d'Acollida, Ilatinoamèrica
  4. Rodrigo Araneda, ACATHI - As. Catalana integració d'homosexuals, bisexuals i transsexuals immigrants, representant del CMIB, Xarxa Acoll. i Acord Bcn inclusiva. I Andrei Kozlov, d'ACATHI
  5. Teia Goñi, Coordinadora d'entitats del Poble Sec, Xarxa d'Acollida. I dues estudiants en pràctiques a l'entitat.
  6. Adeeba Asghar, tècnica Programa Annisa, Besòs. Pakistà.
  7. Mohamed El-Bouhali, Educador, Mediator Intercultural
  8. Wafaa Moussaoui, grup de joves referents
  9. Daniel Trallero, pastor de la comunitat evangèlica, vinculat a Diàleg interreligiós
  10. Gaelle Patin Laloy. Casa Àsia.
  11. Ammad Hussain. Catalunya i Paquistà, mediator, activista, vinculat a ràdio
  12. Ma Kexing (Xina). Realitza estudi sobre participació de la comunitat xinesa a l'àmbit cultural
  13. Daniel Infante Tuano. Filipinas, vinculat a TV
  14. Komal Naz. Mediatora, estudiant, Pakistà
  15. Marta Trujillo, Asociación de la Comunidad Dominicana en Catalunya, CMIB
  16. Rashid Awari, CEHDA, Àfrica
  17. Luís VILLACRÉS CHICAIZA, JOVECU - Asociación de jóvenes ecuatorianos en Catalunya, CMIB
  18. Irene YAMBA JORA, Asociación de Mujeres E'WAISO IPOLA, CMIB
  19. Maria Rubia, Nakeramos. Comunitat gitana
  20. Sejad Cizmik. Terné Roma, Bcn. Comunitat gitana.
  21. Javier Bonomi. Fedelatina. CMIB.

Entrevistes

1. Noemi Fernández, representant de la Comunitat gitana. FAGIC.
2. Anabel Carballo, representant de la Comunitat gitana. FAGIC.
3. Sindicat independent de dones treballadores de la llar i la cura (SindiLlar).

Annex 2

Relatoria de la Primera Sessió (20 de setembre 2016)

QUÈ ENTENEM PER PARTICIPACIÓ?

La proposta de la facilitadora de la sessió, Jessica González, va ser fer una pluja d'idees sobre el que és participació per cadascuna de les persones del grup de treball, atenent el perfil professional i personal de cadascú. Es treballa en dos grups amb la idea de compartir després els resultats.

Resultat de la dinàmica de grups de la primera sessió de treball

Trobem resultats similars en els dos grups de treball. La percepció general es que no partim de zero, hi ha reflexions i preocupacions compartides respecte el tema. Això ens dona una base interessant sobre la qual treballar com a grup i ens permet abordar aspectes que van més enllà d'una definició de participació. En els dos grups sembla que hi ha una urgència per pensar en els mecanismes que cal que l'Ajuntament posi en marxa per incentivar una participació diversa i hi ha aportacions fruit de l'experiència de cada membre.

No obstant, també hi ha la necessitat de delimitar de quina participació estem parlant. Hi ha una tendència a parlar de participació en un sentit comunitari o social (en els centres cívics, consells de barris, processos de participació ciutadana en marcs de convivència i diversitat cultural...). També es parla d'una participació més política o encarada a una incidència ens els òrgans de govern o de presa de decisions col·lectives.

Una participació diversa implica conèixer i compartir amb una implicació real en els processos i atenent a la diversitat que tenim a la ciutat. És un procés obert que no es pot plasmar en una sola definició i que ha d'anar encaminat a establir vincles per potenciar un sentiment de pertinença en la població de contextos culturals diversos. S'ha de potenciar el coneixement i reconeixement mutu fugint de paternalismes.

Es fa palès que abans de pensar en un procés de participació diversa hem d'interrogar-nos sobre la utilitat, les necessitats, els interessos, les expectatives i els resultats del procés per les poblacions destinatàries. Les respostes a aquestes qüestions ens poden donar una idea de l'èxit o el fracàs d'un procés. Hem de treballar per tal de que les nostres propostes tinguin un enfocament que incorpori aquests factors.

És necessari crear espais que siguin realment de decisió, que contribueixin a una transformació, un canvi real que engresqui a les persones cridades a participar-hi. Per això, potser ens hem de fixar en models i espais de participació que ja funcionin o posin en marxa persones de contextos culturals diversos. Ens hem d'apropar, anar a buscar aquests espais, sortir de la nostra zona de confort, que no deixa de ser un espai de privilegis. Hem de tenir en compte que potser aquest pas suposa una cessió de poder per a poder empoderar persones que moltes vegades es troben en situacions precaritzades o en els nivells més baixos de l'estratificació social de la ciutat.

A continuació un resum les aportacions resultants del treball per grups.

QUÈ IMPLICA LA PARTICIPACIÓ ?

- Un sentiment de pertinença/emoció
  - sentir-se part de
  - Formar part de
  - Prendre part
  - Tenir part en...
- Coneixement / reconeixement mutu

- Nivells de la participació
  - Conèixer alguna cosa
  - Opinar sobre alguna cosa
  - Decidir el que es fa sobre aquesta cosa
  - Representar alguna cosa

- Objectius/Resultat/PER A QUÈ?: Per decidir
- Conèixer / compartir amb implicació i diversitat
- Procés obert i dinàmic.
- Establir vincles des de l'emoció.
- No paternalismes
- Cessió de poder i espai.

LÍMITS DEL PROCÉS, RISCOS I BARRERES

- Manca de drets. Por.
- Lluitar contra les desigualtats/precarietat que impedeixen la participació de certs col·lectius.
- Temps i esforç que requereix (conciliació)
- Empoderar persones en situacions precaritzades.
- Manca de cultura democràtica i d'experiència de moltes comunitats.
- Fugir d'etiquetes, participació o representació?
- **Visibilitat / no visibilitat: Hi ha grups/col·lectius que no es tenen en compte per segons quins temes.**

MECANISMES DE LA PARTICIPACIÓ DIVERSA

- **Tenir en compte els interessos / Necessitats / Expectatives / Utilitat per a la gent que hi participa.**
- Espais de decisió / transformació/ canvi real / satisfacció amb els resultats.
- **Models / espais de participació diversa**
- Apropar-se / Sortir de la zona de privilegis
- Expectatives de la gent que participa
- Efecte multiplicador de la participació.

Proposta de definició de Participació (a validar per part del Grup de Treball durant la 2a sessió)

Una participació diversa suposa conèixer i tenir una implicació real en els processos, atenent a la diversitat que tenim a la ciutat. És un procés obert que ha d'anar encaminat a establir vincles per potenciar un

sentiment de pertinença en la població de contextos culturals diversos per que, a partir d'aquest sentiment, hi hagi incentius emocionals per prendre part i tenir veu en els processos de decisió. Un procés que implica necessàriament dotar de drets i empoderar la població en situació precària i vulnerable. Una participació que ha d'incorporar capacitat de decisió i, per tant, incidència en els afers de la ciutat.

Sub-Annex

Transcripcions dels grups de treball (Primera Sessió)

Seguidament es presenta la transcripció de la sessió de treball per grups.

GRUP 1

Integrants del grup: Lola, Fátima, Teia, Norma, Laura Pérez, Rodrigo, Begoña, Andrej, Daniel, Núria, Salma, Laia Forné.

Entonces qué hacemos, la lluvia de ideas o como? Porque yo creo que con el poco tiempo que tenemos major... o como lo veis? Fem post-its?... nos hemos puesto por proximidad geogràfica eh? Per no moure el cul de la cadira... mira como se hacen los grupos de participación! (riures)

Yo quería plantear uno de los temas que ya ha ido saliendo no? Es el de la CESIÓN DE PODER. Por ejemplo, en una escalera de vecinos. Para que unos participen hace falta que los otros cedan el poder. Alguno tiene que salir. Se trataría de una cesión de privilegios. Y por otro lado el tema de las etiquetas. Huir de las etiquetas para que no te encasillen. Desde el Ayuntamiento se hace mucho. En tanto te identifiques con la etiqueta que se te impone puedes participar. Se nos llama como migrantes pero no para participar en otros espacios de decisión y participación ciudadana que nos incumben y que no tienen relación directa con la migración.

yo para ampliar un poco lo que dice Rodrigo. Hi ha una feina important a fer des de l'ajuntament que es el de conèixer les entitats que no es manifesten tant. Hi ha moltes, moltíssimes entitats....i de vegades hi ha una mica de conformisme en dir "Bueno ja tenim unes entitats que participen" i ja ens sembla bé... però es que n'hi ha d'altres que no participen que també tenen desig de conèixer les seves possibilitats de tenir un enllaç amb l'administració.

Jo vincularia les dues coses perquè crec que tenen a veure. Lo de la cessió de poder i lo d'apropar-se té a veure amb això. D'alguna manera es fàcil esperar que vinguin, que sempre et ve qui ja et coneix, que et parla amb el mateix llenguatge que tu tens i, a més, ja coneix els processos... Clar, fer tu l'esforç d'anar a buscar tu a la gent, entendre el que et diuen amb el seu propi llenguatge. Té a veure amb moure el cul de la cadira i sortir de la teva zona de privilegis.

Clar, l'ajuntament hauria de fer un mea culpa. Hem tingut alguna gent que no ha sortit de la cadira perquè no se'ls ha dit que havien d'anar a mirar què és el que hi ha al carrer.

Yo creo que tambien tiene que ver con el concepto de visibilidad/no visibilidad. Por ejemplo en cuestiones de salud sexual no se concibe el trabajo con poblaciones chinas o paquistaníes. De alguna forma hay grupos que no son visibles para algunas cuestiones.

Sí, però considero que puede ser un tema tabú para mucha gente.

Que sea tabú es otra cosa però que no se haga o no se conciba es una clara falencia.

A ver, es que tiene que estar siempre la oferta. La oferta siempre tiene que existir pero para muchas comunidades hay temas tabú. Un cas que jo he tingut, dones que per no tenir papers i en situacions de pallisses no denunciaven. Hi ha una por que amb presencia i formació.

Per tant, el que podríem dir es que el que hem de fer es empoderar a les persones que estan en una situació de precarietat perquè sense aquest empoderament no participaran mai. Hi ha situacions de precarietat, de perill, del que sigui que son casos...

Iniciar processos tot i que siguin lents. Empoderar les persones en situacions de precarietat.

El que jo veig també és el que comentava la Aida de la ciutadania i els drets. El que és important també es el sentiment de pertinença, com em sento jo. Jo participo quan em sento barcelonina, ravalina... Formar part d'aquí i aportar, tenir ganes d'aportar, participar. El sentiment de ciutadania és una qüestió de participació també i no té res a veure amb el dret d'exercir el vot, sinó el dret de *formar part de*. És el que veiem nosaltres amb les dones. Nosaltres fem una gran tasca de participació. Les dones participen però participen segons el que elles entenen com a participació i el que nosaltres fem es precisament això donar la informació, aprofitar aquest espai de participació privilegiat per empoderar-les. Però no sé en quin moment, a lo millor serà d'aquí a no sé quan però que tinguin la informació perquè ara que jo se la informació em sento d'aquí i com em sento d'aquí participo i opino sobre les formes de participació i sobre quina manera es la millor per mi o de quina manera es poden canviar. Com volem participar. Reivindicar espais que no estan regulats, com passa amb els oratoris musulmans.

Si he agafat la idea, jo crec que apropar-se a aquests espais, tu saps que jo al raval és on més he treballat però és veritat que amb determinats col·lectius es tractaria de crear espais de seguretat, on no se sentin agredides. O sigui no es tracta de crear un espai de participació obert de la ciutat perquè en aquests tipus d'espais elles se senten agredides o ho son.

Pertinença, quan no hi ha prejudicis. Por ejemplo se entiende que la participacion de las personas de fuera ha de ser con lo cultural. No quedarnos en los bailes y el folklore... solo desde ahí no. Esto que hemos dicho del empoderamiento es super importante pero creo que viene desde los intereses de la gente. Ver las necesidades de la gente, apelar desde ahí al empoderamiento. Por ejemplo formaciones en extranjeria en derechos sociales... que son necesidades que tienen las mujeres con las que trabajamos de la asociación. Aprovechamos esta formación y vamos engancho a las mujeres. También la gente no participa porque hablamos de gente migrada que esta en situaciones precarizadas. Le pedimos demasiado a gente precarizada. Tener cuidado en no hacerlo desde el plan asistencialista, porque eso es terrible, eso anula a la gente. Por ejemplo, las mujeres que trabajan internas en las casas y que sólo salen un dia, quién tiene en cuenta a estas mujeres? cómo pueden ellas participar? Lola: deberíamos volver un poco hacia atrás porque lo que debemos hacer es definir participación y lo que estamos haciendo es hablar de mecanismos para incentivar a la participación.

Entendamos que damos por supuesto que la gente quiere participar. Yo cuando llegué a mi barrio, Eixample, sólo la chica china de la frutería me dio la bienvenida. Yo quería conocerla más y pensé en invitarla a comer. Pero claro, yo la invitaba a mi casa porque yo quería conocerla, yo ponía la comida,

la mesa, el espacio... todo. Sin saber primero si ella estaba interesada en conocerme, si le parecía bien la hora, el lugar, la mesa, la comida... Un poco es eso lo que hacemos en los procesos de participación y deberíamos empezar por preguntarnos si están interesados en participar.

Definición de participación que se usa en ACATHI tiene que ver con FORMAR PARTE DE (tiene que ver con la identidad) y eso tiene diferentes niveles de participación de la gente. Hay gente que tiene suficiente con SABER QUE EXISTE ALGO – CONOCER ALGO (qué hace) – OPINAR SOBRE LO QUE HACE – DECIDIR QUÉ SE HACE – REPRESENTAR ESE ALGO.

Tiene que ver con CONTAR, ser uno más. Decir tú cuentas. Pero me sale todo un proceso por el que primero hay que comunicar, informar... un bon exemple de participació es el procés que es va dur a terme per decidir què es feia amb els espais del mercat de Sant Antoni. Se ha hecho con unos técnicos que iban a preguntar a la gente que precisamente no estaban participando de las reuniones. Me pareció una herramienta fantástica. Claro, cuando llegaban muchos preguntaban por qué se les preguntaba y la respuesta era porque vives aquí, estás aquí y cuentas, por eso te escuchamos. Que no quieres contar? Pues declinas la invitación y ya está... ir para que la gente sepa.

Jo el que penso escoltant tot el que esteu dient es una paraula que crec que ho resumeix: RELACIONS, relacionar-se.

Jo torno al tema de forma part. A mi m'agradaria saber si en tot aquest procés de definir la participació hi ha un part important que seria el de DECIDIR, si realment tots entenem que en aquest procés de redefinició de la participació podem decidir tots. La meva percepció es que moltes vegades hem tendit a una participació paternalista, és a dir anem a fer això. Hi ha moltes maneres de participació però no se si realment puc decidir sobre qüestions de salut, educació... o fins i tot si es posa o no una parada de bus. Perquè les relacions està bé i poden potser ajudar a trencar tòpics o prejudicis, però podré decidir o no en el disseny d'aquesta participació perquè si jo ja formo part... es tracta d'una qüestió de ciutadania cívica.

Per respondre una mica, sí tens capacitat de decidir. Un exemple es tot el procés del PAM, que era perquè la ciutadania pogués decidir. Evidentment no tenia tot el procés de decisió però si que es tenia en compte el que sortís del PAM. Es va posar la informació de la convocatòria en urdú i en altres idiomes però potser perquè la gent no es creia que realment podia decidir no van acudir. No es va aconseguir, en la presencia de la diversitat era important perquè es va decidir per exemple qüestions que tenien a veure amb el fet religiós.

Diferents tipus de participació: social (que té més a veure amb les qüestions comunitàries), política (que influencia directament en l'elecció de govern). Amb diferents graus de decisió. Quan obres un procés de participació has de tenir molt clar el del marc de referencia i la capacitat d'incidència real. És important definir per a què. Tenir clar el punt de partida i els límits del procés, sobretot en la participació política. Que la comunitària també es important de cara a esdevenir subjecte polític i es pugui participar políticament, reivindicar drets i empoderament. El repte es que el que fem aquí es plasmi em accions concretes que acabi transformant.

En el cas del PAM se'ns va cridar a participar atenent a algunes etiquetes. Migración y pueblo gitano, no se podia abarcar temes transversales. Tiene que ver con las formas y como interpretamos las

invitaciones. Los consejos consultivos, tenemos que cambiar las estructuras, ahora son solo informativos. Realmente no hay capacidad de decisión o cambio de algo.

Teia: en el procés de participació amb les dones a Poblesec vam veure molt clar que necessitàvem adaptar-nos a les seves expectatives sobre el propi procés participatiu.

La Núria Ilegeix una definició sortida d'una jornada anterior sobre participació. Facilitar instruments, mecanismes, estratègies: *"participar significa formar part de, expressar opinions, necessitats, decidir...cal facilitar instruments i mecanismes..."*

Això es el que jo espero d'aquest grup, que puguem crear i pensar en mecanismes per incentivar la participació.

Hem de posar èmfasi en el resultat de la participació i en els diferents nivells de participació, anar a un acte, un conjunt de reunions... no cal estar a tot arreu. El tema del temps per la participació de les entitats es important perquè demana molt de temps els diferents consells... i una cosa que haig de dir es que penso que en aquest mandat s'han buscat noves formes de participació que no s'havien fet: anar a buscar la gent, sortir al carrer, buscar espais diferents, adaptar-nos a altres maneres de fer...

Penso que a més de cara al futur té un efecte multiplicador immens perquè es un aprenentatge. De cara a les comunitats hem de pensar que quan la resta del grup veu que algú participa doncs té un efecte multiplicador. Hem de pensar que no tota la gent que ve té clar que es pot participar perquè als seus països no hi ha democràcia, molts venen de dictadures, com els xinesos.

Hay un sociólogo, Pareto, que dice que el 20% hace la participación del 80% de la población. Yo creo que en ese sentido muchas veces hay formas diversas. Muchas veces estas formas tienen que ver con la cultura democrática. Pero hay otros modelos en los cuales, por ejemplo, hay alguien autorizado en la comunidad que tiene la palabra para decir lo que se tiene que decir. Nuestra Ciudad es lo suficientemente diversa y tenemos esos otros modelos. Muchas veces esperamos que se repita el modelo democrático cuando solo es una opción posible. Yo si estoy de acuerdo en decir que estamos hablando de DECIDIR, si decidimos elementos de nuestra vida diaria, no decidimos a nivel que vayan a cambiar la política social de la Ciudad, pero si decidimos.

Añadiría al modelo de participación de Rodrigo, que se tiene que dar desde la diversidad, que no tenga que abandonar nada para hacer viable la participación, sea el aspecto que sea. Que se pueda hacer desde donde ella misma es, sea el aspecto que sea.

GRUP 2

Jessica presenta la idea de l'activitat, aportar idees clau o frases del que és participació.

Participar és conèixer, compartir i això implica dos elements que són la IMPLICACIÓ i la DIVERSITAT. per conèixer t'has d'implicar i per compartir has de dir "això pot ser diferent del que jo penso.

Jo per participació penso que es un PROCÉS. Una definició es una cosa tancada, participació es un procés obert, no cal definir-lo o tancar-lo. Ens hem de fer preguntes: què passa? perquè alguna gent no ve als consells de barri? Jo, personalment, vaig anar una vegada al consell del Raval i no hi vaig

tornar més perquè vaig notar alguna cosa que no funcionava. Per mi es molt necessari que gent de diverses cultures han d'estar implicats però hem de buscar els mecanismes. Molta gent del meu voltant em diuen que no saben com participar, no saben com fer-ho... hi ha equipaments del seu propi barri que no coneixen, que no saben perquè serveixen. aquí passa alguna cosa, hem de començar a indagar. Hem de treballar amb la gent que porta més temps i que participa. Per a què ja ho sabem, la gent ha de participar però hem de crear una didàctica a nivell pràctic per fer participar a la gent. Et parlo de mi mateix.

UTILITAT/NECESSITAT. Jo sento la necessitat de participar perquè li trobo una utilitat i vinculat a uns objectius. I d'aquesta participació n'haig de treure alguna cosa, per a mi o per als altres, algun tipus de transformació.

Hi ha gent que no necessita participar perquè ja té la paella pel mànec.

INCIDIR per promoure el canvi. Però també hi ha gent que participa per opinar o per interactuar, que pot ser o no perpetrador d'un canvi.

Penso que tot això no té tant a veure amb els aspectes jurídics com amb l'ESTRATIFICACIÓ SOCIAL. Si ens capfiquem en perquè la gent no participa i no veiem que qui no participa sol ser qui no té espai en la vida pública. Té molt a veure amb la posició social que tenen els diferents col·lectius.

Participació FORMAL/INFORMAL. Si pensem en la informal segurament veurem que hi ha col·lectius que participen molt més que uns altres, que ho fan més en la formal. Exemple, jugant al voleibol a la plaça, skate al macba... S'ha de contemplar aquesta participació informal. Nosaltres també tenim molts dèficits en participació formal. S'ha d'incentivar la participació a un nivell general.

Hem de mirar quins MECANISMES, quins CANALS hem d'usar per incentivar la participació formal.

SER PARTE, TOMAR PARTE, TENER PARTE. Hi ha d'haver interessos comuns. Hem de veure també què podem aprendre d'altres espais de participació que moltes vegades són més útils i dinàmics.

ESPAIS DE DECISIÓ, moltes vegades diem a la gent que vingui a participar però amb unes limitacions. No deixem que arribin als espais de decisió, limitem.

VINCLE amb els òrgans de presa de decisions. Moltes vegades pensem més en espais de representació que en espais de participació. REPRESENTACIÓ no vol dir necessàriament PARTICIPACIÓ.

Els espais de participació son espais de CONVIVENCIA i això requereix no només CONEIXEMENT sinó també RECONeixEMENT, amb la perspectiva de fer coses junts. No només en compartir. El carrer és un espai de participació. Es un espai de participació amb formes que no reconeix la institució. I altres espais també però els mantindria fora de la institució.

Els riscos que té la participació. Pot ser molt pervers. Si obres un procés de participació i reconeixes tot el que surti allà com a vàlid. No pots entendre que es la opinió de la ciutadania perquè rarament serà representatiu. Hem d'acotar la participació.

Annex 3

Relatoria de la Segona Sessió (18 d'Octubre 2016)

1. Introducció.

Núria Pàmies explica que s'ha decidit dedicar un espai d'aquesta sessió a fer un retorn de la sessió passada ja que per temps no va ser possible compartir el treball per grups al voltant del que vol dir participació. Explica que es resumiran els punts clau que van sortir. Després es farà un treball per grups en dos parts: pluja d'idees sobre formes, models, espais de participació diversa. Explica que aquest cop hem pensat en fer un descans i que hi ha un petit berenar per compartir. Després del descans es faran tres grups per treballar tres temes claus que surten de la sessió passada: canals de participació, motivació i influència. Seguidament els posarem en comú i tancarem amb una proposta sobre la sessió següent.

La Francesca recorda la visió global del procés. Demana al grup agendar la propera trobada per parlar de ciutadania i drets presentat pel Xavier Muñoz (8 novembre) i recollir la realitat dels 21 consells municipals de la ciutat. La següent trobada ja serà la jornada, després de les sessions de treball amb membres del Consell Municipal Poble Gitano i Consell Immigració. També recollir les veus de SindiLlar, les Kellys... La jornada del 31 de gener serà de recollida dels resultats. Hi haurà 1 o 2 sessions presencials de treball més després de la jornada, per poder presentar un informe final de cara al març. Comentaris i demostració sobre la plataforma online.

2. **Retorn al grup sobre la sessió 1: resum / relatoria idees clau i proposta base de definició de participació per ratificar en el grup. Torn obert per aportacions.**

Jessica presenta els resultats del treball per grups de la sessió anterior. Explica els punts destacats pel que fa a participació diversa. Van sortir idees molts similars als dos grups.

QUÈ IMPLICA LA PARTICIPACIÓ ?

- Un sentiment de pertinença/emoció
  - sentir-se part de
  - Formar part de,
  - Prendre part
  - Tenir part en...
- Coneixement / reconeixement mutu
- Nivells de la participació
  - Conèixer alguna cosa
  - Opinar sobre alguna cosa
  - Decidir el que es fa sobre aquesta cosa

- Representar alguna cosa

- Objectius/Resultat/PER A QUÈ?: Per decidir
- Conèixer / compartir amb implicació i diversitat
- Procés obert i dinàmic.
- Establir vincles des de l'emoció.
- No paternalismes
- Cessió de poder i espai.

- LÍMITS DEL PROCÉS, RISCOS I BARRERES

- Manca de drets. Por.
- Lluitar contra les desigualtats/precarietat que impedeixen la participació de certs col·lectius.
- Temps i esforç que requereix (conciliació)
- Empoderar persones en situacions precaritzades.
- Manca de cultura democràtica i d'experiència de moltes comunitats.
- Fugir d'etiquetes, participació o representació?
- **Visibilitat / no visibilitat: Hi ha grups/col·lectius que no es tenen en compte per segons quins temes.**

MECANISMES DE LA PARTICIPACIÓ DIVERSA

- **Tenir en compte els interessos / Necessitats / Expectatives / Utilitat per a la gent que hi participa.**
- Espais de decisió / transformació/ canvi real / satisfacció amb els resultats.
- **Models / espais de participació diversa**
- Apropar-se / Sortir de la zona de privilegis
- Expectatives de la gent que participa
- Efecte multiplicador de la participació.

Proposta de definició de participació tenint en compte el treball de la sessió anterior. Discutim per tenir un consens sobre aquesta participació.

Una participació diversa suposa conèixer i tenir una implicació real en els processos, atenent a la diversitat que tenim a la ciutat. És un procés obert que ha d'anar encaminat a establir vincles per potenciar un sentiment de pertinença en la població de contextos culturals diversos per que, a partir d'aquest sentiment, hi hagi incentius emocionals per prendre part i tenir veu en els processos de decisió. Un procés que implica necessàriament dotar de drets i empoderar la població en situació precària i vulnerable. Una participació que ha d'incorporar capacitat de decisió i, per tant, incidència en els afers de la ciutat.

El grup discuteix al voltant d'aquesta definició i presenta les seves esmenes. Hi ha parts que agraden molt i parts que no agraden gens. A continuació es presenten algunes de les intervencions:

- Es troba positiu que incorpori la qüestió de la implicació. El problema es que “jo vull participar però puc no tenir part el procés de decisió. Aquí es on cremem a la gent. Jo els explico els seus drets, però si després els serveis no es corresponen, les expectatives no es compleixen. Som capaços que els serveis es corresponguin a les necessitats de la ciutadania? Hi ha una doble frustració.”
- Incorporar la idea d'accessibilitat.
- Pel que fa als consells municipals, fa vint anys que fem les coses igual que no hem incorporat altres entitats i altres necessitats que la ciutadania no té. Hi ha d'haver una adaptabilitat dels serveis. Potser faria falta incorporar en la definició la responsabilitat per part de l'Administració.
- Yo tengo varios prejuicios respecto a esta definición: repite el concepto de paternalismo. Qué es implicación real? Qué significa real? Muy genérico el tema de la diversidad. Quitaría sentimiento. Potenciar la pertinencia de toda la ciudadanía, en todas las diversidades. Tomar parte y tener voz: no necesariamente todo el mundo va a llegar a ese momento porque no tiene las herramientas, las capacidades... dotar de derechos, no se dota de derechos, los derechos se ejercen. Con especial atención a la población precaria y vulnerable. La decisión no necesariamente lleva a una incidencia en los hechos públicos de la Ciudad.
- Participació és responsabilització col·lectiva, s'ha d'assumir una responsabilitat. Hi ha persones que s'auto-tribueixen una representació d'un col·lectiu però darrera no hi ha res.
- Manca de reconeixement d'altres formes de participació, que no sigui tan unidireccional.
- El tema de mecanismes de participació, el procés s'ha de dotar de mecanismes per poder co-realitzar.
- Faltaria potser el marc pràctic de portar a terme tot això, s'ha de donar espai a persones que per situacions de precarietat no han participat fins ara.
- Faria un petit incís en que hi ha participació passiva, d'arribar a un servei. No cal que sigui una participació activa.
- El concepte de participació es molt ampli. La definició ens ha sortit molt encarada a la participació política i després parlem de participació cultural, comunitària. Els immigrants no tenen dret a vot ni a ser escollits, per tant si parlem de participació política estem parlant de democràcia participativa. I hem de tenir clar que hi ha un sostre que com a ajuntament no podem canviar.
- Hem d'acotar que estem parlant de participació política a l'ajuntament, equipaments municipals als que es pugui adreçar la gent.

L'equip promotor i dinamitzador de les sessions es compromet a recollir i incorporar les aportacions del grup a aquesta definició i formular-ne una de nova de cara a la propera sessió. S'acorda acotar el treball en grups posterior a la participació política a l'Ajuntament de Barcelona per tal que les discussions i aportacions siguin més eficients.

DESCANS

3. Treball en grups. Recollir aportacions sobre mecanismes de participació diversa i fer propostes en relació al paper de l'Ajuntament

A *grosso modo* es pretén:

- Recollir diverses formes de participació.
- Esbrinar com afavorir la participació de persones i representants d'origen o contextos diversos.

La metodologia per la conformació dels tres grups és escollir una persona per grup que tingui el rol dinamitzador i una persona que faci la relatoria. Per la resta a l'atzar a través d'assignar números a cada persona, intentant que hi hagi perfils tècnics i de col·lectius diversos a cadascun dels grups. No tothom està d'acord en treballar un tema a l'atzar, aquestes persones se els hi permet escollir el grup desitjat.

A continuació es recullen algunes de les intervencions dels integrants dels grups extretes de les gravacions.

4. POSADA EN COMÚ DEL TREBALL EN GRUPS

GRUP 1: Formes d'arribar a la població diana, quins mecanismes i canals implementar per tal de que la població diversa tingui veu.

- *Com ens podem apropar als espais ja existents?*
- *Definir metodologies de convocatòria, vies d'accés...*
- *Definir espais i escenaris de trobada, context, horaris.... (conciliació)*
- *Definir eines de suport: llengua, mediació, dinàmiques....*

Jessica explica els punts del grup 1.

- Les poblacions pakistaneses al Raval i al Poble Sec, es mouen bastant per **referents**. Tu com a ajuntament no tens cap influència, però si et mous amb els referents(imam, joves). Això sí que dona capacitat de convocatòria o de fer arribar la informació. Persones individuals que estan relacionades amb entitats.
- Aquí falta un pas. Hauria de ser una persona de la mateixa comunitat que treballi a l'ajuntament. Per això insisteixo que la participació és un pas.
- **Manca de diversitat cultural dins l'ajuntament.**
- Els referents potser t'ajuden a fer arribar la informació però això no garanteix que al gent participi.

- Es parla d'una persona que hi ha al Punt Verd del Raval, estableix amb les persones una relació que vas més enllà de recollir plàstics. Aquesta és una pedagogia de la participació. Persones dotades de capacitats d'exercir aquesta pedagogia.
- Com es formen els mediadors/es i/o dinamitzadors/es que estan a peu de carrer? Com podem garantir que hi hagi una pedagogia de la participació?
- Idea de la participació com a càrrega. La participació no es dóna com a prioritat, o no veuen la utilitat de participar.
- **Hem de fer servir els espais de confiança.** Quan teníem informacions que volíem fer arribar a col·lectius concrets anàvem als espais on sabíem que les persones tenien confiança.
- S'ha de veure la participació con una responsabilitat més que deures
- Intent de reeducació de immigrants, magrebins que no representen als seus col·lectius, s'ha de treballar
- Dret a la indiferència, a que la gent que no vulgui implicar-se no ho faci.
- S'ha de revisar els horaris dels consells de barris, a quina hora podria assistir la gent.
- Hi ha malbaratament de recursos en alguns equipaments que no tenen prou participació, que no funcionen.
- A nivell pràctic: crear figures, mediadors, que compleixin amb el perfil de ser persones amb la capacitat de moure la gent, des de l'amor.
- Es parla de les assemblees obertes de carrer, a vegades et sorprens de com participa la gent i de les maneres en les quals es participa. La gent respon positivament, poca però ja es més que res. L'esforç està en muntar l'assemblea oberta però també en informar a la gent, fer que s'assabentin que això està succeint.

GRUP 2: Emoció: Motivació i interès. Per a què?

- *Els temes o processos interessin i motiven a la població diversa? (PAM, processos urbanístics, convivència...)*
- *Quins son els interessos, necessitats, expectatives de les persones diverses*
- *Com plantejar els temes i processos per motivar interès...*
- *Com es pot garantir un mínim grau de satisfacció per la influència i participació en la presa de decisions?*

Francesca explica els resultats del grup 2.

- Jo crec que en general no interessa, no motiva la participació. Interessa el que tens a prop de casa.
- Interessa saber les accions que l'ajuntament vol fer al barri, en aquest nivell interessa més. Es més proper.

- Per la comunitat xinesa, la participació té a veure amb el reconeixement. Ells venen i esperen que se'ls reconegui i accepti al barri. Estan molt contents amb una política més de proximitat perquè es un reconeixement dels seus esforços
- A vegades l'ajuntament utilitza una terminologia molt difícil de comprendre
- El procés de participació al Mercat de Sant Antoni. Hem fet una estrella amb els mercats que van a parar al mercat. Hem anat a les botigues i hem informat del procés. Ho va fer una empresa que es dedica a processos participatius que després la gent anava a fer els qüestionaris
- Moltes vegades tampoc s'explica per a què es fan els processos participatius
- La diferència està en el llenguatge i en l'actitud, d'anar a explicar i demanar directament a la gent per a que participi
- Temes que tenen a veure amb el que pot fer l'ajuntament, subvencions i altres mecanismes per donar suport a les entitats diverses
- Adaptar el llenguatge als interessos de la població. El llenguatge pot ser una forma de crear barreres.
- Hem d'intentar treure coses a cada espai on participem, no parlar en nom d'altres persones. No incorporar la gent a mig camí, quan el procés ja ha començat. Hem d'intentar motivar des del principi.
- Desplaçar-nos com a institució, no esperar que la gent arribi
- Una eina que fa a vegades la institució és contractar una empresa que estan especialitzada en participació però s'ha de fer amb la complicitat d'alguna institució del barri, amb la comunitat.
- Població xinesa: participació a través del comerç
- Exemple de Mercat de Sant Antoni, procés participatiu molt des de la base. Formar part de la construcció del mercat.
- Has d'anar a buscar a la gent, per molt motivada que estigui has de ser tu el que vagi. Busques un espai de trobada i l'aprofites per pensar el que vol la comunitat i entre tots abocar les idees
- Fer saber, donar a conèixer temes culturals. Per mitja de fer extensiu els temes culturals d'una comunitat és una manera de crear un pont i llaços. Presència de referents dels ajuntaments en els actes al barri de la gent de contextos culturals diversos.
- Contemplar la diversitat des del punt zero, quan trobem referents us explotem fins el cansament. Pervertim el procés participatiu. Cridar a aquesta persona a que convidi altres persones fins que es renovi una mica.

GRUP 3: Influència en les decisions o representació. (Rafa+Salma)

- *En cas que hi hagi participació, el grau d'influència és igual?*
- *Participa només una part de la població diversa? Hi ha sobrerrepresentació d'una minoria diversa? És representativa la seva veu?*

- *La veu diversa als consells i altres espais actuals és significativa i representativa de la població diversa? Com es pot millorar?*

Ens acotem en l'àmbit **institucional de la ciutat de Barcelona**. Salma explica el que ha sortit al grup 3. Algunes de les aportacions son:

- Generalmente participa en los **órganos del ayuntamiento la gente que está vinculada** de alguna forma al ayuntamiento, ya sea por subvenciones, clientelismo.
- **El ayuntamiento tiene que ser proactivo a las voces disidentes. Si hay discusión sobre la ordenanza cívica, tiene que haber voces disidentes de la voz dominante.**
- A més, els participants han de ser d'organitzacions o entitats. Perquè no pot anar a **opinar una persona individual** que sàpiga del tema o que li toqui el tema d'alguna manera?
- Está la posibilidad de integrar en los consejos a personas que tienen cierta relevancia en el tema.
- No tanto abrir a tothom, sino que **muchas veces vienen los que pueden** vienen o les interesa plantear una posición muy concreta en ese tema y en ese momento.
- **Càrrecs rotatoris**, en un moment donat et tocarà la responsabilitat i el nivell d'implicació es major
- A vegades, tenim un grup de referents de les comunitats de procedències diverses i les explotem al màxim. Sempre les cridem per tot. A vegades penso que hi ha una instrumentalització, que us utilitzem.
- Mesa de refugiados / centro de recursos LGBTI. Uso por parte de las entidades que ya conocen los recursos... Los que pueden son los que tienen recursos, técnicos y tiempo. Así que no podemos decir abrimos los consejos y que vengan porque vendran los mismos que ya vienen.
- **Incorporar noves veus.** Personas que no estan associades però que tampoc tenen perquè associar-se. Si parlem de les presons, per exemple, las personas no es poden associar.
- Com es poden canviar les regles del joc?
- Es parteix de que no participen, però no es veritat. Participen però no com l'Ajuntament vol.
- Relacionat amb aquest punt es parla de l'estratègia del "desè home". Es tracta de que si 9 persones del grup està d'acord amb alguna cosa, la persona número 10 ha d'adoptar la posició contraria per tal d'enriquir el debat i plantejar possibles factors que no s'han tingut en compte.
- **No idealitzem els processos, no és possible la representativitat.** És interessant que sigui un espai prou obert com perquè entri gent diversa. La institució ha d'estar disposada a això
- Però què passa quan tens persones vulnerables? **Necessitat de recolzament**
- No todo tiene que ser territorial, hay tema marc normatiu/legal respecte a la participació que son transversales en toda la Ciudad.

- El fet de que la gent ha de venir a la institució condiona. A nivell d'horaris i espais s'ha d'innovar. Proximitat comunitària de l'Ajuntament

5. Proposta per la següent sessió: 8N. Tancament.

De cara a la sessió del 8 novembre, revisarem el concepte de participació i recollirem el que hagi sortit a les dinàmiques de grups. Es recorda que la propera sessió girarà al voltant del drets de ciutadania i que començarem amb una intervenció del Xavier Muñoz com a expert en el tema per seguir després amb la metodologia habitual de treball en grups. Ens acomiadem fins la propera sessió.

Annex 4

Relatoria de la Tercera Sessió (8 de Novembre 2016)

1. Introducció. Benvinguda i presentació de la sessió.

Núria Pàmies.

Planteja que s'ha valorat el procés fins el moment, a la darrera sessió hi va haver poca participació de persones i d'entitats d'origen divers. Hem de pensar en noves estratègies, cal analitzar els motius, però hi ha consciència de que es pot donar una situació o sensació de saturació, ja que sovint es convoca a les mateixes persones a tots els processos. Per tant, ja per avui hem valorat obrir el grup i hem convidat a participar a més entitats i persones diverses, per garantir amplitud de veus, que aportin des de diferents comunitats. Cal reconèixer la complexitat d'elements a considerar, han sorgit moltes idees, però el procés del grup ha estat limitat, i valorem que es necessita més temps i reformular-lo incorporant noves estratègies.

Laia Forné. Explicació del moment actual del procés de revisió de les Normes de Participació Ciutadana.

Explica, de manera resumida, com està sent aquest procés participatiu. La ciutat de Barcelona té un reglament de 2002 que marca la participació més institucional, als consells municipals, de barri o de districte. La realitat actual no té res a veure amb la del moment en què es va fer aquest reglament. Comenta "Ja s'ha intentat canviar en el passat mandat, però no s'ha aprovat. Hem recollit aquell debat i la necessitat d'actualitzar les normes reguladores de participació".

Es va crear aquest grup de treball amb uns objectius:

- Deixar palesa aquesta diversitat en la normativa
- Quines actuacions podem fer en els òrgans i espais de participació, que puguem implementar ja, sent conscients de les limitacions

- Estratègies per arribar a col·lectius que no tenen coneixement de la participació

Amb el que en surti, farem una proposta per incorporar la diversitat en la normativa i un document que incorpori els criteris i accions. Hem mirat què recollia la normativa vigent sobre població diversa. No en fa cap esment.

Lola López comenta que aquesta baixa participació ens va fer pensar en diversitat cultural no només per origen sinó també la diversitat interna, els gitanos, i la diversitat religiosa, que segueix sent poc representada fins i tot en aquest grup de treball.

2. Xavier Muñoz. “Marc normatiu/legal respecte a la participació de les persones d’origen migrant”.

El tema dels drets de les persones migrants és donar-se cops contra la paret. Podríem analitzar un munt de normatives que d’alguna manera limiten la participació de la població immigrant a l’Ajuntament .

Es pot limitar el dret a la participació política de les persones estrangeres? La resposta és que si, la llei no permet la votació. Si parlem de democràcia participativa, no poden.

No hi ha plena llibertat de les persones per decidir quin temps dediquen a la participació de les qüestions de l’Ajuntament. Estan sotmeses a moltes restriccions i dificultats (visats, controls al carrer, horaris i treballs precaris, cura d’infants...).

Això pot repercutir o limitar la forma en la que la gent participa o decideix participar. Quan organitzem un consell de barri a l’Ajuntament segurament la gent no s’aproparà si a la porta hi ha “un urbano”.

Laia Forné afegeix, quan hi ha mecanismes de participació ciutadana, el que s’agafa es el padró, es demana estar empadronat i ser major de 16 anys. Aquest mecanisme amplia la possibilitat de participació, més enllà de qui té dret al vot.

3. Presentació dels resultats dels qüestionaris fets a diversos Consells Municipals entorn a temes de participació diversa. (Jessica González)

Presenta els resultats dels qüestionaris als consells (han respost un 75% dels 22 Consells municipals) i fa unes reflexions al respecte per ajudar a pensar i debatre-hi.

- És curiós que s’entengui la participació com a representativitat, hem d’incorporar noves perspectives, ampliar la mirada.
- Està molt arrelada la visió de “nosaltres fem la crida però si no venen, no venen.”
- És un procés que ha de seguir. Les lògiques i tempos són diversos i no els hem pogut incorporar massa perquè hem hagut de seguir els temps institucionals.

4. PROPOSTA DE TREBALL EN GRUPS. (60’)

Es proposa dividir el grup de treball en dos subgrups i plantejar per cada grup 2 de les 4 propostes enunciades a continuació. Les propostes estan articulades en base als resultats

extrets de les dos sessions anteriors. Es tractaria de validar, reconduir, completar, matisar certs aspectes i especificar mecanismes per portar-les a terme. Es tria una proposta per grup.

Grup 1: Núria Pàmies, Salma Amazian, Laia Forné, Xavier Muñoz, Miren Azpiri, Just Pérez, Cristina Monteys, Mohamed ElBouhali, Ammad Hussein, Daniel Infante, Marta Trujillo, Rashid Awari, Luis Villacres Chicaiza, Maria Rubia, Javier Bonomi, Teia Goñi.

Les propostes a escollir per part del grup són les següents:

Proposta 1. Objectiu: Apropar-se a persones/col·lectius diversos, per tal d'identificar necessitats i co-crear/facilitar els espais o processos de participació idonis per fer front a les necessitats plantejades.

Necessitat a la que vol donar resposta: dificultat per incorporar persones d'origen divers als consells municipals i processos de participació/decisió de la ciutat.

A nivell pràctic:

- Adreçar-se respectuosa i proactivament als espais de confiança de la població diversa existents als barris i generar vincles amb aquests espais que facilitin recollir necessitats i propostes.
- Creació conjunta d'estratègies i propostes per fer front a aquells aspectes que puguin tenir una incidència en la seva participació ciutadana.
- Es poden identificar aquests espais a partir de projectes comunitaris, entitats o grups formals/informals ja existents als territoris i que les persones implicades ajudin a contactar amb més col·lectius als que l'Ajuntament per si sol no podria arribar.
- Per portar a terme aquesta acció caldrien mediadors/es que compleixin amb el perfil de ser persones amb la capacitat de moure la gent, des de l'emoció.

Proposta 2. Objectiu: Diversificació dels membres de Consells Municipals de la Ciutat de Barcelona.

Necessitat a la que vol donar resposta: evitar la saturació d'algunes persones referents de col·lectius diversos i fomentar la participació de comunitats que estan infrarrepresentades en els Consells Municipals.

A nivell pràctic:

- Identificació i contacte de persones/entitats de col·lectius d'origen divers que no tinguin presència a òrgans de participació ja existents.
- Diagnosi en profunditat de la situació de les entitats sobre els factors que no incentiven la seva participació a aquests òrgans existents.
- Treball amb els membres dels respectius consells municipals per sensibilitzar sobre la importància de la incorporació de persones/entitats de diversos orígens i co-generar fórmules per tal de que el funcionament dels consells tingui en compte aquesta diversitat.

Es va escollir debatre la proposta 1.

Maria: moltes vegades ja hi ha els espais per participar però la gent encara no participen perquè no se senten identificats en cap espai. S'ha de comptar amb gent que sigui dels barris i formin part d'aquells grups.

Cristina: En el tema de la **diversitat religiosa**, hi ha un grup de dones paquistaneses al Besòs que busquen un espai per llegir el Corà i ningú els fa cas, no hi ha respecte cap a aquesta necessitat. Si volem que les dones paquistaneses estiguin en determinats llocs hem de veure quins són els seus interessos i els seus espais de confiança.

Javier: cal apropar de manera normal. No de manera més "*respectuosa*". Cal vigilar també el tipus de relació amb l'altre. Quan es parla de **coproducció es parla d'iguals**, es comparteix i s'intenta trobar un punt en comú, de **respecte en la igualtat**. Sempre hi ha o **paternalisme o subestimació**. Anar amb compte amb el llenguatge: és com dir sempre et falto, avui et respectaré... O com dir "casa nostra".

Amad: La demanda de participació s'ha de plantejar com a global, fomentar-la en tota la societat. Primer hem **de fomentar en tota la societat la diversitat**. Es quan la població diversa serà més fàcil que participi. **Hem de tenir en compte les llengües, facilitar que arribi la informació. Fer fulls informatius en les diverses llengües.**

Maria: de vegades la informació no arriba, s'hauria de pensar en els **canals de comunicació**. La meua entitat forma part del pla de barri, la informació arriba a un tècnic del pla comunitari però no arriba a les entitats, està "segrestada". Llavors sempre es la mateixa gent que va a participar. La manera es implicant-nos més, aterrant més al barri.

Amad: moltes vegades parlem de falta d'interès però el problema es que no hem estudiat prou **les necessitats. Cal crear espais de confiança.**

Maria: Desde la entidad en la que estoy nos llevamos un grupo de jóvenes gitanos a un PAM. Se dieron cuenta que querían lo mismo que otros jóvenes y no sabían que se podía ir a pedir o hacer las propuestas. El problema es que no les llega la información de que esos organismos existen.

Amad: Encara que es creïn espais al barri, igualment molts no vindran. **La meua proposta és fer comunicacions plurilingües** basant-nos en el padró. Fer arribar aquesta informació a la llar de cadascú, per nacionalitats. Ja que a vegades s'envia altres tipus d'informacions, enviar també el que es relatiu a la participació. **Buscar voluntaris que ajudin a comunicar millor.**

Es pot fer servir els **mitjans de comunicació** de les mateixes comunitats: ràdios, televisions... Per això cal que hi hagi col·laboració entre la institució i aquests mitjans i que es fomenti aquests mitjans d'alguna manera.

Luis: **los espacios ya existentes carecen de recursos y autonomía.** Hay que adecuar los espacios que existen en la Ciudad. **Carecemos de inversión en las entidades** que trabajamos día a día en los Barrios, desde JOVECU se ha reivindicado. Como por ejemplo los casales de Barrio. No tenemos recursos para montar actividades que motiven a la gente. Muchos de los proyectos de participación trabajan con prejuicios sobre las comunidades: no sólo queremos

ser camareros o tener un lugar donde estar para no estar en los parques. Falta una inversión dentro de los espacios y las estructuras que ya existen.

Mohamed: estem polaritzant ells-nosaltres i no hi estic d'acord, és un discurs ja passat. Ens hem deixat colonitzar. Ara ja som d'aquí. Fer més pedagogia. **Hem de tenir gent diversa treballant en els diferents espais i que faci de pont amb la gent. No tenim gent immigrant treballant en els projectes per la immigració,** a Tot Raval, per exemple, o a l'Espai Avinyó. Si les persones estrangeres hi veuen gent immigrant, s'hi apropiaran.

Miren: l'Ajuntament ha aprovat unes clàusules socials per incorporar gent diversa i per afavorir les entitats diverses de cara a la petició de subvencions. En aquest sentit sí que s'està treballant.

Núria: a l'Espai Avinyó, en tant que espai d'ensenyament de català, potser no hi ha treballadores immigrants, però l'equip d'interculturalitat sí que n'està incorporant.

Marta: porto anys treballant gratis a través de les associacions dominicanes. Em criden per donar la meua opinió però perquè no **incorporen immigrants a la contractació. El racisme institucional segueix.**

Rachid: el tema dels **mediadors** es molt important per afavorir l'apropament, sinó és impossible en algunes comunitats. Des de la seva entitat han treballat amb africans, però ara no tenen recursos, falten subvencions.

Daniel: si queremos que participe la gente. Tenemos que ver las **necesidades** de la gente, las necesidades de los filipinos es trabajar pero no hay una necesidad de participar. **Hay muchas asociaciones que todavía participan muy poco.**

Luís: tiene que haber una **voluntad y un compromiso político claro**, a las entidades les faltan recursos, necesitan más apoyo. Posa exemple d'activitat sobre autoocupació a la que els inviten, falta fulletó en llengües.

Javier: es mas fácil si también entre los políticos hay diversidad.

Grup 2: Jessica González, Francesca Blanch, Lola López, Fàtima Ahmed, Seo, Daniel Trallero, Patricia (de coordinadora entitats Poble Sec), Begoña Ruiz de Infante, Irene Jamba, Adeeba Ashgar, Norma Veliz, Sania, Gaëlle Patin, Komal Naz, Silvia Serra.

Les dues propostes entre les que havia d'escollir eren les següents:

Proposta 3. Objectiu: Vetllar per l'ús de metodologies de convocatòria i definició d'espais/formats de participació des d'un criteri d'igualtat.

A nivell pràctic:

- Procés de definició dels criteris de comunicació amb persones, entitats i mitjans de comunicació d'origen divers.
- Adequació dels materials i canals de difusió dels processos participatius existents a la ciutat amb la finalitat de que siguin més inclusius. Aquesta adequació ha de ser a nivell de llenguatge (senzill, entenedor), llengua, maneres de difondre la informació (explorar maneres de comunicar que tinguin en compte les sensibilitats i els codis de comunicació de col·lectius diversos, recorrent a maneres més personalitzades, lúdiques, presencials, visuals... a mitjans de comunicació diversos, etc.).

Proposta 4. Objectiu: *Fomentar la incorporació de persones d'origen divers com a personal tècnic a les diverses àrees/departaments de l'Ajuntament de Barcelona, amb especial èmfasi en les relacionades amb participació i/o territoris.*

A nivell pràctic:

- Tenir en compte els plecs de condicions de contractació.

Es va escollir debatre la proposta 4.

La Sílvia Sierra posa al grup en context, ja que hi ha membres del grup que no tenen clar el que són el Plecs de condicions. Explica que són els documents que estableixen les condicions de contractació de personal extern que treballa per a l'Ajuntament. Una de les condicions és tenir la nacionalitat espanyola. En altres paraules, empreses de serveis que gestionen serveis amb titularitat municipal.

Sílvia: L'ajuntament defineix això, el marge que tenim a l'hora de confeccionar els processos.

Lola: el marge és pràcticament inexistent, dins l'ajuntament no es pot. S'hauria de modificar a nivell estatal una llei.

Begoña: A mi no m'agrada la part de la proposta que posa "amb especial atenció en participació i territori, per què posar el punt de mira aquí quan pot ser una increïble oportunitat per transversalitzar?"

Gaëlle: quiero saber en el caso para promover la equidad de género, como se hacía? Se ha hecho discriminación positiva en el ayuntamiento?

Sílvia: no, només s'ha fet amb persones amb discapacitats. Hi ha algun cas en el que les persones de nacionalitats comunitàries són admeses.

Irene: Para que nos planteamos si tenemos derecho si siempre quedamos fuera?

Lola: Nos encontramos con una rigidez de los mecanismos de contratación, como la ley de extranjería. Se quiere remunicipalizar, si a mi me internalizan mi servicio, pierdo la diversidad del equipo que tengo. Tenemos servicios externalizados que a mucha gente no le gustan pero al menos da un margen una poquito más grande para diversificar.

Francesca: Estimular la diversificació mitjançant la contractació externa. Instituts municipals s'han de regir per la llei municipal del funcionariat.

Lola: Generar la conciencia de la necesidad de lxs propixs trabajadorxs en el ayuntamiento. A veces debemos forzar un poco que los trabajadores municipales en que vean la necesidad de tener diversidad dentro de la Administración.

Begoña: Se ha de hacer un trabajo brutal de información a los jóvenes para que sepan que pueden ser contratados por una empresa para trabajar en el ayuntamiento. También posibilidad de diversificar a través de prestarle Servicios al ayuntamiento, por ejemplo: proveedores de Pan, galletas, catering. Empoderamiento en poder decir “yo proveo al ayuntamiento de Barcelona”

Silvia: parla de una altra opció que és la contractació directa a proveïdors que tu truques. Hi ha consignes internes de recomanacions de contractar empreses que treballessin amb persones en risc d'exclusió social.

Norma: en cuanto a la discriminación positiva, creo que se le puede dar la vuelta a la tortilla. Por qué no se hace lo mismo con género? Porque no se trata sólo de incorporar a mujeres para aumentar un número. No sólo somos un número una persona cuando deja de ser inmigrante.

Es va destacar:

- La rigidesa de mecanismes de contractació de l'Ajuntament de Barcelona.
- El risc que pot suposar la política de re-municipalitzar serveis envers augmentar la diversitat, (si s'internalitza la gestió, perd la diversitat)
- Consens sobre que la diversitat només entra a l'Ajuntament Per la **contractació externalitzada**
- L'opció de fer-ho per àmbits com territoris / districtes o participació es una estratègia consistent en que en aquests àmbits **l'encaix de tasques a desenvolupar per part de persones d'origen i cultures diverses és més amplia.**
- També s'apunta que a més de l'Ajuntament de Barcelona, estem parlant d'un conglomerat molt ampli i heterogeni constituït per empreses municipals, societats mercantils, consorcis, EP's i altres organismes que no sempre tenen les restriccions i rigideses de contractació que té l'Ajuntament *stricto sensu*.
- S'apunta la **necessitat de generar consciència, demanda, entre els propis treballadors / es municipals.** (Exemple de salut on existia un 25 % d'usuaris d'una cultura minoritària que no estava essent atès de manera adient com hagués estat si l' equip professional hagués comptat amb tècnics amb coneixements envers aquest segment de població).

5. Posada en comú.

Mohamed: s'ha de fer un salt qualitatiu i contractar gent d'origen divers, amb pedagogia i didàctica.

Jessica: hem d'arribar als espais de confiança. Si s'han de canviar estructures.

Lola: si hi ha una cosa diversa es la diversitat. Dintre d'aquesta diversitat la gent està en moments diferents. Quan parlem d'incorporar la gent en processos de participació, en tres

sessions no tenim prou perquè surten tants i tants temes que no donem a l'abast. Per diferents indicadors, la diversitat es molt diversa. Per mi han servit per posar sobre la taula l'enorme complexitat per treballar aquest tema i que ens cal molt més temps. Ens planteja situacions complexes. Però això es un tema positiu. El que volem abarcar és massa per tres trobades només. Els factors del poble gitano no te res a veure amb els de la població immigrant.

Núria: la idea es aprendre de les propostes que han sortit i aplicar-ho a repensar el procés d'aquest projecte, aprofitant per fer una mica investigació- acció.

6. Tancament.

L'equip tècnic diu que eventualment contactarà amb les persones assistents ja que recalquen la importància de tenir les avaluacions sobre el procés fins al moment